

Jafnréttisáætlun Menntaskólans á Ísafirði

Samþykkt samhljóða á kennarafundi 12. desember 2011

Jafnréttisáætlun skólans er ætlað að stuðla að jafnri stöðu og virðingu karla- og kvenna innan skólans og vinna gegn misrétti. Í jafnréttisáætlun felst jafnframt viðurkenning á því að nauðsynlegt sé að grípa til sérstakra aðgerða til að raunverulegt jafnrétti milli kynjanna náist.

Jafnréttisáætlunir eiga að vera formlega samþykktar og kveða á um markmið og aðgerðir sem hafa jafnrétti kynjanna að leiðarljósi.

Starfshópur um jafnréttismál vann á starfsdögum skólans vorið 2007 að jafnréttisáætlun fyrir skólann sem var endurskoðuð á haustdögum 2009. Ný jafnréttisnefnd tók til starfa 19. ágúst 2011. Í nefndinni eru: Hrafnhildur Hafberg, Tryggvi Sigtryggson, Þorleifur Ágústsson og Guðrún Á. Stefánsdóttir sem jafnframt er jafnréttisfulltrúi.

Árlega gerir nefndin grein fyrir hvort jafnréttisstefnunni hefur verið framfylgt og gerir athugasemdir þegar þurfa þykir.

Helstu verkefni nefndarinnar eru að:

- endurskoða jafnréttisstefnu skólans,
- hafa eftirlit með að farið sé að lögum og reglum í jafnréttismálum,
- hafa eftirlit með að jafnréttisáætlunum sé fylgt eftir m.a.s með því að safna og birta reglulega upplýsingar um stöðu jafnréttismála í skólanum,
- vera til ráðgjafar við gerð aðgerðaáætlana, um hvernig rétta skuli hlut kynja þar sem það á við,
- fylgjast með framgangi verkefna innan skólans sem kveðið er á um í framkvæmdaáætlun ríkisstjórnarinnar í jafnréttismálum,
- hafa yfirsýn yfir lög og reglur stjórnvalda um jafnréttismál kynjanna og fylgjast með breytingum á þeim,
- fylgjast með umræðu um jafnréttismál eftir því sem við verður komið,
- koma á framfæri hugmyndum og fræðslu sem stuðla að auknu jafnrétti innan skólans.

Helstu markmið og leiðir

Með jafnréttisáætlun Menntaskólans á Ísafirði er kveðið á um það hvernig stjórnendur, kennarar, starfsmenn og nemendur geta unnið að jafnrétti, jafnt stöðu og virðingu kvenna og karla og þar með bættum samskiptum og líðan alls skólasamfélagsins. Starfsfólki og nemendum skal auðveldað að samræma fjölskylduábyrgð starfi sínu og námi.

Í jafnréttisáætlun MÍ er lögð áhersla á jafnan rétt kvenna og karla til launa, stöðuveitinga, starfa og þátttöku í nefndum og ráðum. Jafnframt er áréttað mikilvægi þess að bæði kyn fái notið starfsþjálfunar og endurmenntunar að jöfnu. Auglýsingar, upplýsingagjöf, kynferðisleg og kynbundin áreitni og tengsl við starfsmannastefnu eru einnig viðfangsefni jafnréttisáætlunar Menntaskólans á Ísafirði.

Áætlunin er í tveimur hlutum. Fyrri hlutinn fjallar almennt um skólann sem vinnustað og seinni hlutinn um skólann sem menntastofnun.

Skólinn sem vinnustaður

Allar mikilvægar ákvarðanir sem varða starfsfólk skulu metnar út frá jafnréttissjónarmiði

Launajafnrétti

Við ákvörðun launa skal þess gætt að kynjum sé ekki mismunað. Konum og körlum skulu greidd jöfn laun og skulu njóta sömu kjara fyrir jafn verðmæt og sambærileg störf.

Kynjajafnréttis sé gætt við úthlutun hvers konar þóknunar og hlunninda, beinna og/eða óbeinna. Einnig skulu kynin njóta sömu kjara hvað varðar lífeyris-, orlofs- og veikindarétt og hvers konar önnur starfskjör eða réttindi sem metin verða til fjár sbr. 19. gr. laga um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla nr. 10/2008.

Markmið	Ábyrgð	Aðgerðir	Eftirfylgni/tími
Að karlar og konur njóti sömu kjara fyrir sambærileg og jafnverðmæt störf.	Skólameistari	Viðmið við ákvörðun launa sé skýr og öllum ljós	Stöðumat í nóvember og apríl
	Jafnréttisfulltrúi Jafnréttisnefnd	Fá reglulega upplýsingar frá stjórnendum MÍ	Stöðumat í nóvember og apríl. Jafnréttisnefnd kynni stöðuna á kennarafundi í lok annar.

Auglýsingar og upplýsingagjöf

Í auglýsingum skulu störf vera ókyngreind og höfða til beggja kynja. Þegar birtar eru tölfræðilegar upplýsingar á vegum skólans skulu þær jafnan kyngreindar, eftir því sem við á.

Markmið	Ábyrgð	Aðgerðir	Eftirfylgni/tími
Að auglýsingar séu ókyngreindar og höfði til beggja kynja.	Skólameistari Aðstoðarskólameistari Áfangastjóri	Farið yfir auglýsingar sem fara frá skólanum.	Jafnréttisnefnd fylgist með því að aðgerðir eigi sér stað og fari árlega yfir stöðuna og geri athugasemdir ef með þarf.
Að tölfræðilegar upplýsingar séu kyngreindar eftir því sem við á.		Leitast við að kyngreina upplýsingar í upplýsingagjöf frá skólanum.	

Pátttaka í nefndum og ráðum

Unnið skal markvisst að því að jafna fjölda kvenna og karla í nefndum og ráðum á vegum skólans. Þegar tilnefnt er í nefndir, ráð og stjórnir á vegum skólans skal tilnefna bæði karl og konu ef kostur er og tekið mið af 15. gr. laga um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla nr. 10/2008

Markmið	Ábyrgð	Aðgerðir	Eftirfylgni/tími
Að jafn margar konur og karla sitji í nefndum, ráðum og stjórnnum á vegum skólans	Skólameistari Aðstoðarskólameistari Áfangastjóri	Peir sem tilnefna í nefndir og ráð er gert að tilnefna bæði karla og konur.	Jafnréttisnefnd kynni yfirstjórn og starfsfólki stöðuna árlega.
	Jafnréttisfulltrúi Jafnréttisnefnd	Reglulega verði birt yfirlit yfir hlutfall kynja í nefndum og ráðum innan skólans.	Jafnréttisnefnd kynni yfirstjórn og starfsfólki stöðuna árlega.

Stöðuveitingar og störf

Jafnréttissjónarmið á að meta til jafns við önnur mikilvæg sjónarmið sem ráða við stöðuveitingar. Stefnt skal að því að halda sem jöfnustu hlutfalli kynja í störfum innan skólans. Þess verði gætt að einstaklingum sé ekki mismunað vegna kynferðis við úthlutun verkefna eða þegar teknar eru ákvarðanir um framgang í störfum. Jafnframt skulu bæði kyn njóta sömu tækifæra til að axla ábyrgð.

Markmið	Ábyrgð	Aðgerðir	Eftirfylgni/tími
Að jafna fjölda karla og kvenna í sambærilegum störfum innan skólans.	Skólameistari Aðstoðarskólameistari Áfangastjóri	Samantekt á kynjahlutföllum í öllum starfshópum ásamt yfirliti yfir auglýst störf, umsækjendur og ráðningar	Jafnréttisnefnd fari yfir stöðu mála árlega.
	Jafnréttisfulltrúi Jafnréttisnefnd	Fylgjast markvisst með ráðningum, úthlutun verkefna og tilfærslum innan skólans.	Jafnréttisnefnd kynni yfirstjórn og starfsfólki stöðuna árlega.

Kynferðisleg og kynbundin áreitni

Allir nemendur og starfsmenn eiga rétt á því að komið sé fram við þá af virðingu og að þeir sæti ekki kynferðislegri eða kynbundinni áreitni. Kynbundin áreitni er hvers kyns ósanngjörn og/eða móðgandi hegðun, sem tengist kyni þess sem fyrir henni verður, er í óþökk og hefur áhrif á sjálfsvirðingu þess sem fyrir henni verður. Áreitnin getur verið líkamleg, orðbundin eða táknræn.

Telji starfsfólk sig verða fyrir kynferðislegri eða kynbundinni áreitni má t.d. leita til trúnaðarmanna, jafnréttisfulltrúa eða stjórnenda eins og fram kemur í starfsmannastefnu.

Markmið	Ábyrgð	Aðgerðir	Eftirfylgni/tími
Kynferðisleg áreitni er ekki liðin við MÍ	Skólameistari Aðstoðarskólameistari Áfangastjóri	Allir eru meðvitaðir um að kynferðisleg áreitni er ekki liðin við skólann.	Stöðumat árlega.
	Jafnréttisfulltrúi Jafnréttisnefnd		Jafnréttisnefnd fari yfir stöðuna árlega.

Starfsþjálfun og endurmenntun

Konur og karlar skulu njóta sömu möguleika til endurmenntunar og starfsþjálfunar. Til að tryggja að svo megi vera þarf að skýra endurmenntunarstefnu skólans í starfsmannastefnu og safna skipulega upplýsingum um endurmenntun starfsfólks. Leitast þarf við að höfða til beggja kynja í tilboðum er lúta að starfsþjálfun og endurmenntun.

Starfsmannastefna

Jafnréttissjónarmið og leiðir til að vinna að jafnri stöðu kynjanna verða að vera virkur þáttur í starfsmannastefnu skólans. Í starfsmannastefnunni þarf meðal annars að taka mið af jafnrétti þegar fjallað er um líðan starfsfólks á vinnustað og starfsanda. Einnig þarf í starfsmannastefnu að vera ljóst hvernig starfsfólki er gert kleift að samræma starfsskyldur sínar og skyldur gagnvart fjölskyldu með sveigjanlegum vinnutíma, hlutastörfum eða annarri vinnuhagræðingu, eftir því sem við verður komið. Jafnréttisáætlun og starfsmannastefna skólans verða að vera samhljóma. Til að gæta jafnréttissjónarmiða er það eitt af hlutverkum jafnréttisnefndar að vera til ráðgjafar við endurskoðun starfsmannastefnu hverju sinni.

Skólinn sem menntastofnun

Konur og karlar skulu njóta sömu möguleika til náms við skólann. Leitast þarf við að höfða til beggja kynja í námstilboðum skólans. Nemendum skal auðveldað að samræma fjölskylduábyrgð námi sínu.

Markmið	Ábyrgð	Aðgerðir	Eftirfylgni/tími
Að karlar og konur hafi sömu tækifæri til náms.	Skólameistari Aðstoðarskólameistari Áfangastjóri	Aðgengi að námi sé óháð kynferði.	Stöðumat árlega
	Jafnréttisfulltrúi Jafnréttisnefnd	Fá reglulega upplýsingar frá stjórnendum MÍ	Stöðumat árlega. Jafnréttisnefnd kynni stöðuna.

Nemendur MÍ skulu fá fræðslu um jafnrétti kynjanna. Í þeirri fræðslu skal leggja áherslu á styrkleika beggja kynja, skyldur beggja og réttindi.

Mikilvægt er að nemendur af báðum kynjum komi fram fyrir hönd skólans.

Kennarar Menntaskólans á Ísafirði leitist við að hafa jafnrétti að leiðarljósi í kennslu sinni.

Jafnréttismiðuð kennsla felur í sér að kennarar haldi vöku sinni í jafnréttismálum og felur m.a. í sér að:

- námsefni mismuni ekki kynjunum,
- velja fjölbreyttar kennsluaðferðir sem henta báðum kynjum,
- taka tillit til þess að stúlkur og piltar geti haft misjöfn áhugamál og ólíka reynslu,
- í námsgreinum þar sem öðru kyninu gengur almennt betur, séu markvisst notaðar aðferðir og efni sem hvetja alla nemendur til dáða,
- hlutir séu skoðaðir út frá mörgum sjónarhornum og þess gætt að vitna í sérfræðinga af báðum kynjum ef tók eru á,
- velja bókmenntatexta sem geri kynjunum jafnhátt undir höfði,
- fjalla á gagnrýninn hátt um úrelt kynjahlutverk sem birtast í bókmenntatextum og kennslubókum,
- fjalla um bókmenntir bæði eftir karla og konur,
- sjálfstyrking og tjáning verði sjálfsagður hluti námsins,
- áhersla sé lögð á að búa bæði kynin undir ábyrgð og skyldur fjölskyldu- og atvinnulífs,
- augu séu opin fyrir hlutdrægni bæði í hegðun og námsefni og nemendum kenndar leiðir til að koma auga á og vinna gegn misrétti,
- ekki sé gert ráð fyrir að allir nemendur séu gagnkynhneigðir né af sama þjóðerni,
- skólafólk sé til fyrirmyndar um jafnréttissinnaða framkomu, til dæmis að stelpur og strákar séu spurðir álíka oft og þeim kennt af jafnmikilli dýpt og sérhæfingu

Starfsfólk og nemendur standi vörð um að kynbundin eða kynferðisleg áreitni eigi sér ekki stað í skólanum. Áreitni getur verið ósanngjörn og/eða mógandi hegðun eða kynferðisleg hegðun sem er í óþökk og hefur áhrif á sjálfsvirðingu þess sem fyrir henni verður. Áreitnin getur verið líkamleg, orðbundin eða táknræn.

Ráðgjöf í skólanum skal leitast við að kynna bæði stúlkum og piltum störf sem hingað til hefur verið litið á sem hefðbundin kvenna- eða karlastörf.

Telji nemandi að jafnrétti sé brotið í MÍ skal hann leita til námsráðgjafa/jafnréttisfulltrúa eða stjórnenda sem í sameiningu finna hverju máli farveg.

Framkvæmdaáætlun skal gerð fyrir hverja önn.

Framkvæmdaáætlun á haustönn 2011.

Á haustönn 2011 skal skoða:

- laun kennara/starfsmanna út frá jafnréttissjónarmiði þ.e. dreifingu launa og úthlutun hvers konar þóknunar og hlunninda, beinna og/eða óbeinna.
- skiptingu kynja í nefndir og ráð innan skólans.

Guðrún Á. Stefánsdóttir
Hrafnhildur Hafberg
Tryggvi Sigtryggsson
Þorleifur Ágústsson